नि.प्र.का. सप्तरी द.नं. २२/०४८/०४९

राजविराज दैनिक

स.नि.हु.का.द.नं. ४/०६४/०६५

वर्ष ३५ अंक १५८ २०८२ साल माघ ८ गते बिहीबार (22 Jan 2026 Thursday) मूल्य रु. ५/-

Log in : *rajbirajdainik.com.np*

लागु औषधको दुर्व्यसनबाट टाढा रहौं

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : लगातार दुई आर्थिक वर्ष ... ३ पृष्ठमा : हिमपात नहुँदा हुम्लाका ... ३ पृष्ठमा : अन्तर्राष्ट्रिय तेल बजारमा ...

सप्तरीमा १ सय ५ जनाको उम्मेदवारी दर्ता
दुई राष्ट्रिय अध्यक्षदेखि मधेश प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री समेतको उम्मेदवारी

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ७ माघ ।

आगामी फागुन २१ गते हुनगइरहेको प्रतिनिधिसभा सदस्य पदका लागि सप्तरी जिल्लाबाट दुई पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्षदेखि मधेश प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री समेतले उम्मेदवारी दिएका छन् । जिल्लाको चार वटा क्षेत्र गरि १ सय ५ जनाले उम्मेदबारी दर्ता गराएका छन ।

मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले दिएको जानकारी अनुसार सबैभन्दा बढी क्षेत्र नं. २ बाट उम्मेदबारी परेको छ । यस क्षेत्रबाट एक राष्ट्रिय अध्यक्ष र एक पूर्वमुख्यमन्त्री, १४ जना स्वतन्त्रसहित ३४ जनाले उम्मेदबारी दिएका छन् ।

यस्तै क्षेत्र नं. १ र ३ बाट २२/२२ जनाको उम्मेदबारी परेको छ । क्षेत्र नं. १ मा एउटै पार्टीबाट दुई जनाको उम्मेदवारी दर्ता भएको छ । नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) बाट दुई जनाले उम्मेदबारी दिएका छन् । यद्दपी एक जनाको उम्मेदवारी खारेज हुने मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले जनाएको छ । यता क्षेत्र नं. ४ बाट २७ जनाले उम्मेदबारी दर्ता गराएका छन् ।

क्षेत्र नं. १ : २२ उम्मेदवार

सप्तरी क्षेत्र नं. १ बाट २२ जनाले मंगलबार कंचनरुप नगरपालिका ८ स्थित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय पुगेर उम्मेदबारी दिएका हुन् ।

उम्मेदबारी दिनेहरुमा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट सत्यजीत कुमार झा, नेपाल जनता पार्टीबाट दिपेन्द्र प्रसाद यादव, नेपाली कांग्रेसबाट जिल्ला सभापति समेत रहेका रामदेव साह, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीबाट टिकालक्ष्मी चौधरी, जनमत पार्टीबाट डा. जयकान्त राउत, जनता समाजवादी पार्टी नेपालबाट श्यामसुन्दर सरदार, नेपाल जनता संरक्षण पार्टीबाट खेमराज जैशी, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट सागर कुमार चौधरी र रबीन्द्र कुमार चौधरी, स्वाभिमान पार्टीबाट सुमित कुमार, नेकपा एमालेबाट सुमनराज प्याकुरल छन् ।

यस्तै आम जनता पार्टी (एकल चुनाव चिन्ह) बाट कौशल साह, उज्यालो नेपाल पार्टीबाट हर्खनारायण चौधरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट पुष्पा कुमारी चौधरी, राष्ट्रिय एकता दलबाट शम्भु प्रसाद देवको उम्मेदवारी परेको छ भने उम्दा देवी सदा, लेखनाथ कुमार ठाकुर, रिजवाना खातुन, रामकुमारी खंग, मो. अमिन, संजय कुमार शर्मा र जगदेव सदाले स्वतन्त्र उम्मेदबारी दिएका छन् ।

क्षेत्र नं. २ : ३४ उम्मेदवार

निर्वाचन क्षेत्र नं. २ मा ३४ जनाको उम्मेदबारी परेको छ । यस क्षेत्रबाट जनमत पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष डा. चन्द्रकान्त (सीके) राउतले उम्मेदवारी दिएका छन् । यसअघी पनि उनी यसै क्षेत्रबाट प्रतिनिधिसभा सदस्यमा निर्वाचित भएका थिए । उनले जसपा राष्ट्रिय अध्यक्ष उपेन्द्र यादवलाई पराजित गरेका थिए । त्यस्तै यही क्षेत्रबाट मधेश प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री सतिशकुमार सिंहले स्वाभिमान पार्टीका तर्फबाट उम्मेदवारी दिएका छन् । यसैगरि उज्यालो नेपाल पार्टीबाट डा. दिपक चौधरी, आम जनता पार्टी (एकल चुनाव चिन्ह) बाट सुनिल राज दास, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट रामजी यादव, नेपाल मजदुर किसान पार्टीबाट निलम कुमारी यादव, नेपाल जनता पार्टीबाट रन्जु कुमारी झा (ठाकुर), जनता लोकतान्त्रिक पार्टी नेपालबाट बलराम प्रसाद यादव र जनता समाजवादी पार्टी, नेपालबाट उमेश कुमार यादवले उम्मेदबारी दिएका छन् ।

नेपालका लागि नेपाली पार्टीबाट इन्द्रसागर गुप्ता, नेपाल संघीय समाजवादी पार्टी (एकल चुनाव चिन्ह) बाट राजकुमार मण्डल, नेपाली कांग्रेसबाट रामकुमार यादव, राष्ट्र निर्माण दल नेपालबाट अफरोज आलम, नेकपा एमालेबाट मो. जियाउल रहमान, श्रम संस्कृति पार्टीबाट त्रिभुन खंग, सार्वभौम नागरिक पार्टीबाट दिप कुमार मण्डल, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट सुर्यनाथ प्रसाद यादव, राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी नेपालबाट अनिस अन्सारी, जनअधिकार पार्टीबाट शरदसिंह यादव, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट अजय कुमार दासले पनि यो क्षेत्रबाट उम्मेदबारी दिएका छन् ।

पारशमणी यादव, जितेन्द्र कुमार यादव, साधना दास, विशेश्वर यादव, सन्तोष कुमार रजक, किसुनदेव राम, संजय कुमार चौधरी, बिनोदानन्द झा, सुशिला कुमारी साह, रामबिलास ठाकुर, अभिनास कुमार सिंह, अम्बिकादेवी साफी, बिन्दु कुमारी चौधरी र प्रेम कुमार यादवले यस क्षेत्रबाट स्वतन्त्र उम्मेदबारी दिएका छन् ।

क्षेत्र नं. ३ : २२ उम्मेदबार

यस क्षेत्रबाट जसपा नेपालका राष्ट्रिय अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले उम्मेदवारी दिएका छन् । यसअघीको निर्वाचनमा सप्तरी क्षेत्र नं. २ बाट चुनावमा पराजित भएपछी उपनिर्वाचनका क्रममा बाराबाट चुनाव जितेका थिए । जसपा नेपाल र लोसपाबीच एकीकरण भएपछी उनी अहिले यस क्षेत्रबाट उम्मेदवारका रुपमा उत्रेका छन् ।

यस्तै यस क्षेत्रबाट बहुजन एकता पार्टी नेपाल (एकल चुनाव चिन्ह) का महादेव राम, नेपाल मजदुर किसान पार्टीका प्रभु प्रसाद साह, आम जनता पार्टी (एकल चुनाव चिन्ह) बाट धनिकलाल चौधरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट अमरकान्त चौधरी, नेपाल जनता पार्टीबाट सन्तोष कुमार चमन, नेकपा एमालेबाट जिल्ला अध्यक्ष रहेका ताराकान्त चौधरी, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट अरुण कुमार साह, राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी नेपालबाट गजेन्द्र कुमार मण्डल,

बाँकी तीन पृष्ठमा

हातहतियार बुझाउन आग्रह

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ७ माघ ।

प्रतिनिधिसभा निर्वाचनलाई लक्षित गर्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालय सप्तरीले हातहतियार बुझाउन सबैसँग आग्रह गरेको छ ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी टुवराज पोखरेलले सूचना जारी गर्दै माघ २० गते भित्र हातहतियार बुझाउन आग्रह गरेको हो ।

'यही मिति २०८२ साल फाल्गुन २१ गते सम्पन्न हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनलाई शान्तिपूर्ण, स्वतन्त्र, स्वच्छ, निश्पक्ष, भयरहित र विश्वसनीय वातावरणमा सम्पन्न गर्न सप्तरी जिल्ला भित्र रहेका इजाजत पत्र प्राप्त हातहतियारहरु निर्वाचन कार्य सम्पन्न भएको एक महिना पश्चात फिर्ता पाउने गरी मिति २०८२ माघ २० गते भित्र नजिकको प्रहरी इकाई मार्फत जिल्ला प्रहरी कार्यालय वा सोझै जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा बुझाउनुहुन सम्बन्धित सबैमा सूचित गरिन्छ' जारी सूचनामा भनिएको छ ।

डा. चौधरी सरकारी जागिर छाडेर चुनावी मैदानमा होमिए

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ७ माघ ।

राजविराज १३ विषहरिया निवासी डा. दिपक चौधरी सरकारी जागिर छाडेर चुनावी मैदानमा उत्रेका छन् । उनी हालै नेपाल बिद्युत प्राधिकरणको प्रबन्धक पदबाट राजीनामा दिई राजनीतिमा होमिएका हुन् ।

कुलमान घिसिङ नेतृत्वको उज्यालो पार्टी नेपालबाट सप्तरीको प्रतिनिधिसभा क्षेत्र नं. २ को उम्मेदवार बनेका हुन् । ५२ वर्षिय डा. चौधरी उक्त पार्टीका केन्द्रिय सदस्य समेत हुन् । त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट नेतृत्व विकासमा विद्यावारिधी (पिएचडी) गरेका उनलाई उज्यालो पार्टी नेपालले चुनाव लड्न टिकट

दिएपछी जागिर छाडेका हुन् ।

बुधबार राजविराजस्थित राजदेवी मन्दिर चौकमा पार्टीको सम्पर्क कार्यालय उद्घाटन गर्दै उनले देश निर्माणका लागि सही व्यक्ति चयन हुन आवश्यक रहेको बताए । राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

सहिदप्रति सम्मान गरौं

❖सहिद राष्ट्रिय गौरव हुन् ।
❖सहिदको बलिदान र योगदानको स्मरण गरौं ।
❖सहिदप्रति सम्मान र समर्पण व्यक्त गरौं ।
❖सहिदको सपना पूरा गर्न इमान्दार नागरिकको भूमिका निर्वाह गरौं ।
❖देश प्रेम र एकताको भावना जागृत गराऔं ।
❖सामाजिक सद्भाव, सहिष्णुता र एकता कायम राखौं ।

सहिदको सपना साकार गरौं, देश विकासमा सबै नेपाली जुटौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

बाढी नियन्त्रणका लागि ठोस नीति बढाउन चुकेकै हो ?

वर्षाको समयमा सप्तरीका विभिन्न स्थान डुवानमा पर्ने गरेको यथार्त कसैसँग लुकेको छैन्। वर्षाका कारण आउने गरेको बाढीको पानी विभिन्न नदी, खोलाको सतह भन्दा माथी आएर मानवबस्तीमा पस्ने गरेको छ। जसकारण मानवबस्ती डुवानमा पर्ने गरेको छ। यो समस्या जिल्लामा दशकौंदेखी रहेको छ। तर यसको ठोस निकास अझ आउन सकेको छैन्। प्रत्येक निर्वाचनमा उम्मेदवारहरुले यो मुद्दा उठाउँदै आएका छन्। तर त्यो चुनावी नारामै सीमित हुन पुग्छ। यस्तो अवस्थामा हरेक वर्ष बाढीको समस्या समाधान नगरि अल्पकालिन समाधान गर्नेतर्फ बढी ध्यान केन्द्रित भएको देखिन्छ।

बाढीले विभिन्न खोला, नदीको तटबन्ध भत्काएपछि र पानी मानवबस्तीमा पसेपछि मात्र सम्बन्धित निकाय तातिने गरेको अवस्था पनि यथातै छ। यस्तो अवस्था स्थानीय सरकारले पूर्वतयारी सम्म गर्न सकेका छैनन्। वर्षाको मौसममा पानी पर्ने र बढी वर्षा भएको खण्डमा बाढी आउने हामीलाई थाहा छ तर पनि त्यसको पूर्वतयारीमा कोही लाग्दैनन्।

बाढीको समस्या आउनुको कारण कुनै दिर्घकालिन समाधान, ठोस नीति तथा समन्वकारी भूमिका निर्वाहा गर्न सबै चुकेकै हो त ? तसर्थ यसका लागि सरोकारवाला निकायले बार्षिक बजेट कार्यक्रममा समस्या समाधानका लागि ठोस नीति बनाएर अघि बढ्नु पर्ने जरुरी छ भने त्यसका साथ-साथ विपद् कोष खडा गरि बजेट पनि बिनियोजन गर्नु उत्तिकै आवश्यक रहेको छ।

डा. भगवती यादव
Dr. Bhagwati Yadav
MBBS, MD Paediatrics (USC)
NMC Reg. No. : 11389
नवजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288
हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

लगातार दुई आर्थिक वर्ष बजेट ल्याउन नपाएका ६ पूर्वअर्थमन्त्री चुनावी दौडमा

हेमन्त जोशी
काठमाडौं, ७ माघ (रासस)।

आगामी फागुन २१ गतेका लागि तय भएको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा प्रत्यक्षतर्फका १६५ सिटका लागि मङ्गलबार मनोनयन दर्ता भइसकेको छ। ती पदका लागि देशभरबाट तीन हजार ४०० भन्दा बढी व्यक्तिले उम्मेदवारी दिएका छन्।

विभिन्न राजनीतिक दलको चुनाव चिह्नमा निर्वाचन लड्नेदेखि स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिने र लामो राजनीतिक पृष्ठभूमि तथा संसदीय अभ्यासमा घुलेकादेखि पहिलोपटक आकांक्षी देखिएकासम्मबाट मनोनयन दर्ता भएको छ। प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि चार पूर्वप्रधानमन्त्री चुनावी मैदानमा उत्रिदा ६ पूर्वअर्थमन्त्री र एक पूर्वअर्थराज्यमन्त्री सङ्घीय सांसद बन्ने प्रतिस्पर्धामा होमिएका छन्।

पूर्व अर्थमन्त्रीसमेत रहनुभएका पूर्वप्रधानमन्त्री डा बाबुराम भट्टराई, पाँच पटकसम्म अर्थमन्त्री बन्नुभएका निवर्तमान अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेल, समान दुईपटक अर्थमन्त्री भएका वर्षमान पुन र जनार्दन शर्मा, अर्थमन्त्रीको जिम्मेवारी सम्हाले पनि वार्षिक बजेट ल्याउन नपाएका ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की र अघिल्लोपटक समानुपातिक सांसद रहेर अर्थमन्त्री बन्नुभएका डा प्रकाशशरण महत आसन्न निर्वाचनका लागि प्रत्यक्षतर्फका उम्मेदवार हुनुहुन्छ। पूर्वअर्थराज्यमन्त्री उदयशम्शेर जबरा पनि प्रत्यक्षतर्फका उम्मेदवार हुनुहुन्छ।

शीर्षस्थ दलसँगको आबद्धता, प्रभावशाली राजनीतिज्ञका रुपमा पहिचान र दरिलो विषयगत ज्ञान भए पनि यी कुनैपनि पूर्वअर्थमन्त्रीले लगातार दुई आर्थिक वर्षको बजेट ल्याउन पाएनन्। पटक-पटक फेरिने राजनीतिक गठबन्धन र सरकार बन्ने-भत्किने श्रृङ्खला चलिरहँदा यी कुनै पनि अर्थमन्त्रीले अघिल्लो वर्षका योजना र कार्यक्रम पछिल्लो वर्ष आफै निरन्तरता दिने अवसर पाएनन्। बजेट निर्माण गर्दा एउटा र कार्यान्वयन गर्दा अर्कै व्यक्ति अर्थ मन्त्रालयको नेतृत्वमा रहने क्रम पटक-पटक दोहोरियो।

विसं २०६५ यताको बजेट इतिहास हेर्दा राष्ट्रियसभा सदस्यका रुपमा संसद् छिरेका डा युवराज खतिवडाले तीन वटा, संविधानसभा सदस्य डा रामशरण महतले दुई वटा र तत्कालीन अन्तरिम चुनावी मन्त्रिपरिषद्का अर्थमन्त्री शङ्करप्रसाद कोइरालाले दुई वटा बजेट लगातार ल्याएको देखिन्छ। अध्यादेशमार्फत ल्याइका पेस्की बजेट र पुरक बजेटलाई छोडेर हेर्ने हो भने प्रतिनिधिसभा सदस्यका रुपमा माथि उल्लिखित कुनै पनि पूर्वअर्थमन्त्रीले लगालग दुई आर्थिक वर्षको बजेट ल्याउन पाएका थिएनन्।

पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहनुभएका डा भट्टराईले आसन्न प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि गोरखा क्षेत्र नम्बर दुईबाट उम्मेदवारी दर्ता गर्नुभएको छ। प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टीबाट चुनाव लड्न लाग्नुभएका भट्टराईले अर्थमन्त्रीका रुपमा आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को बजेट ल्याउनुभएको थियो। त्यो वर्ष असार र असोज गरी दुई वटा बजेट ल्याइएको थियो। डा भट्टराईको राजनीतिक जीवन २०२७ सालमा तत्कालीन नेकपा (चौथो महाधिवेशन) बाट सुरु भई २०३४ मा अखिल भारत नेपाली एकता समाजको संस्थापक अध्यक्ष, २०४७ मा संयुक्त जनमोर्चाको अध्यक्ष, २०५१ सालमा तत्कालीन नेकपा (माओवादी) मा आबद्ध भएपछि २०६२ सम्म भूमिगत जीवन र त्यसपछि मूलधारको सक्रिय राजनीतिसम्म पुगेको देखिन्छ।

पूर्वअर्थमन्त्री वर्षमान पुनले नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट रोल्पा क्षेत्र नम्बर १ मा उम्मेदवारी दर्ता गर्नुभएको छ। उहाँ प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ मा रोल्पा क्षेत्र १ बाट निर्वाचित हुनुभएको थियो। सांसदका रुपमा पहिलोपटक २०६४ सालमा संविधानसभा सदस्य बन्नुभएका पुन २०६७ सालमा शान्ति तथा पुनर्निमाण मन्त्री, २०६८ सालमा अर्थमन्त्री, २०७४ सालमा ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री र २०८० फागुनमा पुनःअर्थमन्त्री बन्नुभएको थियो। उहाँले आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक बजेट र आर्थिक वर्ष २०६९/७० का लागि अध्यादेशमार्फत् बजेट ल्याउनुभएको थियो।

प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०८२ का लागि रुपन्देही २ मा नेकपा (एमाले) बाट उम्मेदवारी दर्ता गर्नुभएका पूर्वअर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेल प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ मा सोही क्षेत्रबाट निर्वाचित हुनुभएको थियो। हालसम्म पाँच पटकसम्म अर्थमन्त्री बन्नुभएका र तीन आर्थिक वर्षको बजेट ल्याउनुभएका पौडेल २०६४ र २०७० मा संविधानसभा सदस्य र २०७४ सालमा प्रतिनिधिसभा सदस्य हुनुहुन्थ्यो। हाल कार्यान्वयनमा रहेको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट पौडेलले ल्याउनुभएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७३/७४ र आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को बजेट ल्याउँदा पौडेल अर्थमन्त्री हुनुहुन्थ्यो। विसं २०५१ मा पहिलोपटक सांसद बन्नुभएका पौडेल २०५३ सालमा युवा, खेलकुद तथा संस्कृतिमन्त्री, २०६५ सालमा जलस्रोत मन्त्री, २०६७ सालमा रक्षामन्त्री र २०७२ सालमा पहिलोपटक अर्थमन्त्री बन्नुभएको थियो।

प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०८२ का लागि सुनसरी ४ मा नेपाली कांग्रेसबाट उम्मेदवारी दिनुभएका पूर्वअर्थमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ र २०७४ सालमा सोही क्षेत्रबाट प्रत्यक्षतर्फ निर्वाचित हुनुभएको थियो। उहाँले ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री, कानुन न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री र सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्रीका रुपमा जिम्मेवारी निभाइसक्नुभएको छ।

पूर्वअर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टीबाट गृह जिल्ला रुकुम पश्चिमबाट उम्मेदवारी दर्ता गर्नुभएको छ। विसं २०६३ मा अन्तरिम व्यवस्थापिका संसद, २०६४ र २०७० सालमा संविधानसभा सदस्य तथा प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७४ र २०७९ सालमा रुकुम पश्चिमबाट निर्वाचित हुनुभएको थियो। विसं २०६५ मा शान्ति तथा पुनःनिर्माणमन्त्री, २०७३ सालमा ऊर्जामन्त्री, २०७४ सालमा गृहमन्त्री र २०७८ सालमा अर्थमन्त्री बन्नुभएको थियो। उहाँले आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट ल्याउनुभएको थियो।

नेपाली कांग्रेसका नेता तथा पूर्व अर्थमन्त्री डा प्रकाशशरण महत नुवाकोट १ बाट उम्मेदवारी दिनुभएको छ। उहाँले नेपाल विद्यार्थी सङ्घको महामन्त्री, राष्ट्रिय योजना आयोगको सदस्य, प्रधानमन्त्रीको सल्लाहकार, परराष्ट्रमन्त्री, ऊर्जामन्त्रीको जिम्मेवारी निभाइसक्नुभएको छ। प्रतिनिधिसभा निर्वाचन २०७९ मा उहाँ नेपाली कांग्रेसबाट समानुपातिक सांसदका रुपमा निर्वाचित हुनुभएको थियो। डा महतले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेट ल्याउनुभएको थियो।

पूर्वअर्थ राज्यमन्त्री उदयशमशेर जबराले ललितपुर १ बाट उम्मेदवारी दिनुभएको छ। उहाँले नेपाल तरुण दलको केन्द्रीय अध्यक्षका रुपमा २०६८ देखि २०७२ सालसम्म भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो। संविधानसभा सदस्य २०७० सालमा रहनुभएका राणा २०७४ सालमा अर्थ राज्यमन्त्री बन्नुभएको थियो।

निर्वाचनमा होमिएका उल्लिखित पूर्वअर्थमन्त्रीहरुले मात्र नभई अपवादबाहेक कसैले पनि आफूले ल्याएका बजेटको आफैं कार्यान्वयन गर्न सकेनन्। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को बजेट तत्कालिन उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री कृष्णबहादुर महराले ल्याउनुभएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७५/७६, आव २०७६/७७, आव २०७७/७८ मा डा युवराज खतिवडा, आर्थिक वर्ष २०७१/७२ र आव २०७२/७३ मा डा रामशरण महत र आर्थिक वर्ष २०६९/७० र २०७०/७१ आवमा शङ्करप्रसाद कोइरालाले वार्षिक बजेट ल्याउनुभएको थियो।

त्यस्तै, आव २०६८/६९ का लागि तत्कालिन उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री भरतमोहन अधिकारीले बजेट ल्याउनुभएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०६७/६८ का लागि सुरेन्द्र पाण्डे र आर्थिक वर्ष २०६५/६६ का लागि डा बाबुराम भट्टराईले बजेट पेस गर्नुभएको थियो।

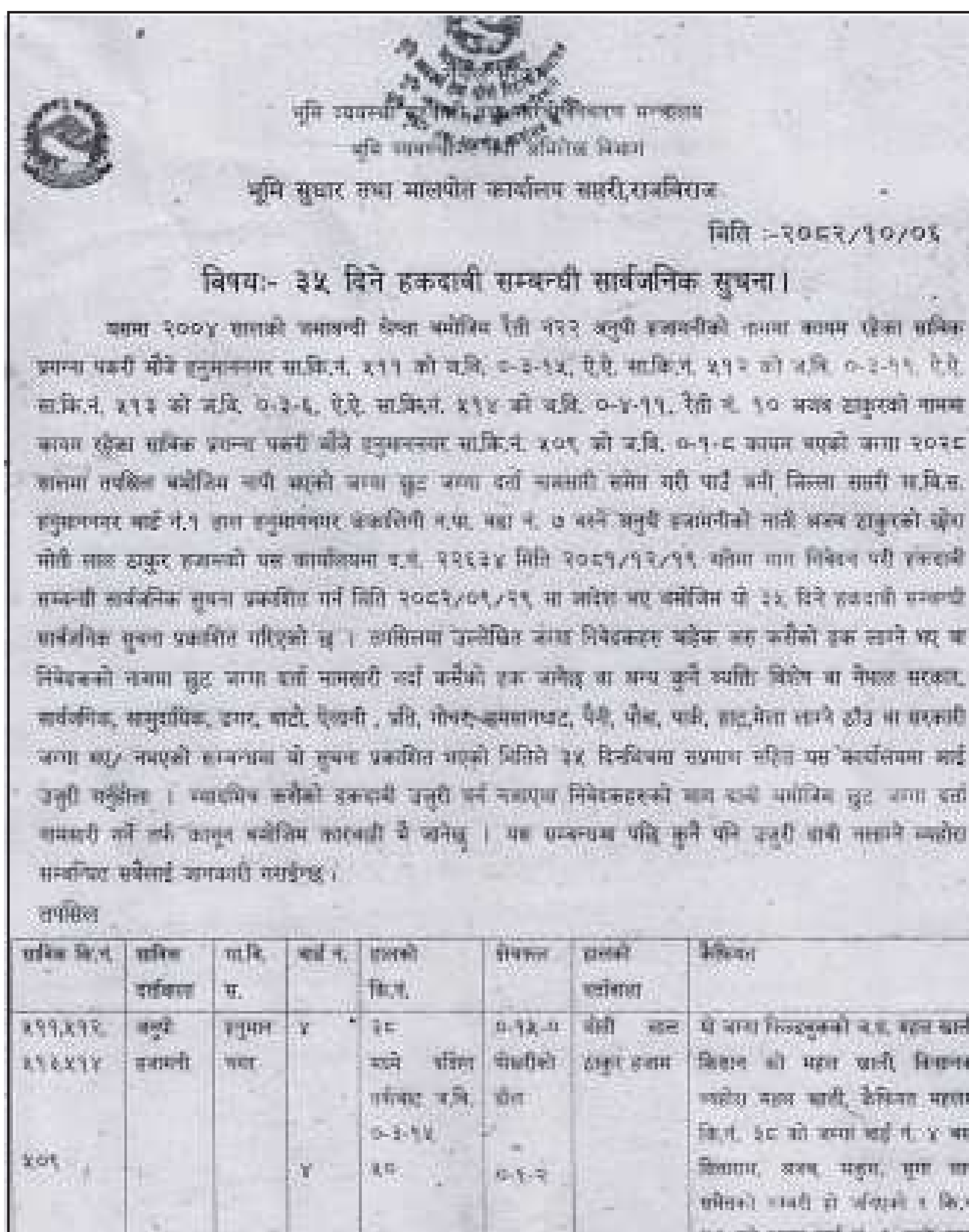

भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय सप्तरी,राजबिराज

मिति :-२०८२/१०/०६

विषयः- ३५ दिने हकदाबी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना।

[illegible]

तपसिल

हिमपात नहुँदा हुम्लाका कृषक चिन्तित

हुम्ला, ७ माघ (रासस)।

हुम्लामा हिमपात नहुँदा किसान चिन्तित बनेका छन्। विगतका वर्षहरूमा मङ्सिर, पुस र माघ महिनामा बाक्लो हिमपात हुने गर्दथ्यो। यसवर्ष माघ महिनाको पहिलो साता हुँदा पनि हिमपात हुन नसकेको हो।

लामो समयसम्म हिमपात नहुँदा खडेरी हुने होकी भन्ने चिन्तामा यहाँका किसान छन्। माघ महिनाको पहिलो सातासम्म हिमपात नहुँदा यहाँका किसान चिन्तामा परेका छन्। यो समय हिमपात हुनुका साथै सदरमुकाम सिमकोटसहित अग्ला स्थानहरू सेताम्ये देखिन्थे भने किसान खुसी हुन्थे। तर यो वर्ष जिल्लामा गएको असोज महिनाको अन्तिममा एक पटक मात्रै हिमपात भएको छ। त्यसले खासै किसानका लागि खुसी भने गराएको छैन्।

हिउँद याममा हिमपात नहुँदा चिसो बढेको छ। हुम्लाको आकाशमा केही दिनदेखि बादल मडारिए पनि हिमपात हुन सकिरहेको छैन। चार, पाँच दिनसम्म आकाशमा बादल मडारिने गरे पनि हिमपात हुन नसकेको हो। मङ्सिर पुस र माघ महिनामा अत्याधिक हिमपात हुने भए पनि यो वर्ष मङ्सिर र पुस दुई महिनासम्म हिमपात हुन सकिरहेको छैन। यो समय जिल्लामा हिमपात भएर सेताम्य हुने भए पनि उराठलाग्दो देखिएको छ।

सिमकोट गाउँपालिका-३ का स्थानीय पेमा लामाले भन्नुभयो, "यतिबेला हिउँले जताजतै सेत्याम्मे देखिन्थ्यो, हिउँमा बालबालिकादेखि युवायुवतीहरू रमाउने गर्थे तर यो वर्ष त्यसो हुन् सकेन्। पुस महिना सकिएर माघको आज ६ गते भइसक्यो।" बढी हिमपात हुने महिना पुस र माघ हो तर हिउँ परेन अब फाल्गुनमा के हुने हो थाहा नभएको लामाको भनाई थियो।

यस वर्षको हिउँद याममा हिमपात र वर्षा दुवै नहुँदा विशेष गरी किसान चिन्तित बन्न थालेका छन्। हुम्लामा बर्सेनि मङ्सिर, पुस र माघ महिनामा भारी हिमपात हुने गरे पनि यो वर्ष किसानले सोचेअनुसार हिमपात हुन नसकेको बताएका छन्। जेठासीबालीमा खडेरी हुने चिन्तामा रहेको सिमकोट गाउँपालिका-२ ठेहेका गौगोरा बोहराले गुनासो गर्नुभयो। किसान बोहराले भन्नुभयो, "जाडो मौसममा भारी हिमपात नभएका कारण खेतमा लगाइएको जौ, गहुँ र उवा बालीको उत्पादन घट्ने देखिएको छ।" विगतका वर्षहरूमा कात्तिक महिनादेखि फागुन महिनासम्म हिमपात हुनुका साथै किसानलाई राहत हुन्थ्यो।" यो वर्ष हिमपात हुन सिकरहेको छैन। हिमपात नभएर यहाँको जमिन, सुक्खा देखिँदै गएका छन्भने हिउँदको समयमा हिउँ नपर्नुले सेताम्य हिमाल काला पत्थरमा परिणत हुनथालेका छन्। हिउँले सेताम्य देखिने यो समय हुम्लाका विभिन्न हिमाल सुक्खा देखिएका छन्। पुस महिनामा बाक्लो हिमपात भएर सेताम्ये हुने जिल्लाका विभिन्न चाइला, रलिङ, सैपाल, पञ्चमुखीलगायत उच्च हिमालहरू सुक्खा देखिएका छन्। हिमपात नहुँदा यी हिमालहरू हिउँको पर्खाइमा छन्।

जलवायु परिवर्तनमा आएको असर हुम्लामा समेत परेको छ। जिल्लाको मौसममा कहिले आकाशमा बादल देखिए पनि हिउँ पर्छ कि भनेर यहाँका किसानले आशा राखे पनि केही समयपछि बादल आकाशमै हराउने गरेको खार्पुनाथ गाउँपालिका-५ दुर्पा गाउँका गोर्ख रोकायाले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "हुम्लामा दुई-तीन वर्ष यतादेखि दश वर्ष पहिलाको जस्तो सोचेअनुसारको हिमपात हुन छोडेको छ।" यो पुस महिनाको समय सिमकोट, खार्पुना, नाम्खा, सर्केगाड र चङ्खेली गाउँपालिकाका उच्च स्थान हिउँले ढाकेर सेताम्ये देखिन्थे तर केही वर्षयता देखिन सकेका छैनन्। यो समयको हिउँदयाममा भारी हिमपात भएर किसान उत्साहीत हुनुका साथै पुसको हिउँ सिला, माघ हिउँ विला, फागुनको हिउँ टिलाफि भनेर किसान उखखान समेत भन्ने गर्थे। पुस हिउँ सिला, माघ हिउँ बिला भन्ने स्थानीयको उखानजस्तै माघमा परेको हिउँ बिलाउँदै जाने गर्छ। पुसमा परेको हिउँ जमेर बस्छ भने फागुनमा परेको हिउँ टिलाफिला भएर जान्छ। हिउँ नपर्दा गाउँघरमा बूढापाखाले यो कलियुग आएको भन्ने गरेको रोकायाले बताउनुभयो।" जिल्लामा भारी हिमपात हुँदा एक गाउँबाट अर्को गाउँसम्म पुग्न समस्या बनाउथ्यो भने अत्याधिक चिसोले जनजीवन कष्टकर बनाउथ्यो यहाँका नागरिकले हिउँमा रमाउथे रोकायाले भन्नुभयो।

यो पटक मङ्सिर र पुस दुई महिना हिमपात नभएर बिल्दा जेठमा पाक्ने जेठासी बाली उवा, गहुँ, जौलाई असर गर्छ भनेर कृषक चिन्तित भएका छन्। खेतबारीमा लगाइएको गहुँ, जौ, उवालगायतका बालीलाई पुसदेखि जेठसम्म बेलाबेलामा पानीको आवश्यकता पर्ने भएकाले यस वर्ष समयमा वर्षा नहुँदा कृषक चिन्तीत बनेका छन्। गर्त वर्ष ढिलो गरी हिमपात र वर्षा भएकाले यो वर्ष पनि ढिलो गरी हुन सक्छ कि भन्ने आशामा किसान छन्।

जाडो सिजनमा पनि हिउँ नपरेपछि एकातिर चिसो बढ्दै गएको छ भने अर्कोतिर तुषारोले बाली खानेमा कृषक चिन्तित रहेको सर्केगाड गाउँपालिका-६ बराई गाउँका मानबहादुर ऐडीले बताउनुभयो। आवश्यक पर्ने हिउँ र वर्षा नभएपछि खेतमा लगाएको बाली नउम्रने र उम्रे पनि मरेर जाने भएको ऐडीले बताउनुभयो। खेतमा जौ र उवा लगाए पनि हिउँ नपर्दा खेतमा लगाएको बाली खेर जानेमा डर भएको छ। ऐडीले भन्नुभयो, "हुम्लामा दश वर्षअघि जस्तो हिउँ अचेल परेको छैन। मङ्सिर महिनामा दुई पटक पातलो हिउँ पर्यो, केही समयमै बिलायो।" पछिल्लो जिल्लामा समय हिउँ परे पनि फासफुस मात्र पर्छ, जमिन बेस्सरी भिजाउने गरेर हिउँ नपरेको उहाँको भनाइ थियो। दर्के झरी पनि पर्न छोडेको ऐडीले बताउनुभयो।" पुसमा जति बाक्लो हिउँ पर्यो, हिउँदे बाली उति राम्रो हुन्थ्यो तर यो वर्ष परेको छैन। हिउँदमा हिउँ बेस्सरी परेर बाली राम्रो भएको वर्ष जेठासीको उत्पादनले चार, पाँच महिना मुस्किलले खान पुग्ने गरेको उहाँको भनाइ छ। हिउँदको महिना हिउँ नपर्दा जेठासी बालीका लागि खेतबारीमा सिँचाइको व्यवस्था नहुँदा खडेरीको समस्या निम्तिएको हो।

स्थानीयहरूमा चिसो बढेको भन्दा पनि हिमपात नभएको कारण खेतमा लगाइएको हिउँदे बाली जेठमा पाक्ने उवा, गहुँ र जौ सुक्ने भन्दै चिन्तामा छन् भने चैत, वैशाखमा लगाइने कात्तिकमा पाक्ने वर्षे बालीलाई समस्या पर्ने हो की भन्ने चिन्ताले बढीले सताउन थालेको छ। हिमाली जिल्ला हुम्ला मात्रै नभएर कर्णाली प्रदेशका साविकका हुम्ला, जुम्ला, मुगु, डोल्पा र कालिकोट जिल्लाका उच्च भेगमा हिमपात नहुँदा कृषक चिन्तित बनेका छन्।

सप्तरीमा १ सय ५ ...

उज्यालो नेपाल पार्टीबाट परमेश्वर लाल साह, नेपाली कांग्रेसबाट दिनेश कुमार यादव, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट उमेश्वर प्रसाद साह, जनमत पार्टीबाट सुरेन्द्र प्रसाद शर्मा र श्रम संस्कृति पार्टीबाट जयनारायण मण्डलले यो क्षेत्रबाट उम्मेदवारी दिएका छन्। प्रभुनारायण चौधरी, कौशल कुमारी चौधरी, ओमप्रकाश विश्वकर्मा, हरिनारायण पासवान, रजिया देवी सदा, सरिता कुमारी यादव, कोशिला देवी पासवान, दुबीलाल यादवले यो क्षेत्रबाट स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिएका छन्।

क्षेत्र नं. ४ : २७ उम्मेदवार

यस क्षेत्रबाट उज्यालो नेपाल पार्टीबाट विशो कुमार यादव, नेपाली कांग्रेसबाट तेजुलाल चौधरी, जनता समाजवादी पार्टी, नेपालबाट डा. बाबी सिंह, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीबाट रुप कुमार न्यौपाने, नेपाल मजदुर किसान पार्टीबाट रामनारायण साह, नेपाल जनता पार्टीबाट कोशल किशोर दास, नेकपा एमालेबाट गंगा प्रसाद चौधरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट सिताराम साह, जनमत पार्टीबाट जितेन्द्र कुमार साह, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट रुवी कुमारी कर्ण, नागरिक उन्मुक्ति पार्टीबाट रमाकान्त चौधरी, राष्ट्र निर्माण दल नेपालबाट मो. जाकिर अली, नेपाली जनता दलबाट रामबाबु रजक, आम जनता पार्टी (एकल चुनाव चिन्ह) बाट अनिता कुमारी चौधरीले उम्मेदवारी दिएका छन्। सनम कुमारी चौधरी, रामेश्वर मण्डल धानुक, सुनिल कुमार यादव, सन्तोष प्रसाद सिंह, सुरेन्द्र प्रसाद साह, केश्वर प्रसाद साह, श्यामसुन्दर साहु, किर्तिनन्द चौधरी, दुर्गा प्रसाद यादव, संजीब कुमार साह, शिबकुमार कापँर, बिनोद कुमार मण्डल र प्रेम कुमारी महराले स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिएका छन्।

भूमि व्यवस्था, [illegible] मन्त्रालय

भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग

भूमि सुधार तथा मालपोत कार्यालय सप्तरी,राजविराज

मिति :-२०८२/०९/२१

विषय:- ३५ दिने हकदावी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना।

यसमा २००४ सालको जमावन्दी श्रेस्ता कायम रैती नं. ५१ राम लाल माहीको नाममा कायम रहेको साविक प्रगन्ना गल्छमुहा मौजे भंगहा सा.कि.नं. २२९ ज.वि. ०-१०-५ [illegible] ७ नं. [illegible] वि.स. ९. भंगहा सा.कि.नं. २२९ ज.वि. ०-१०-५ [illegible] २०२८ [illegible] जग्गा छुट जग्गा दर्ता गरी पाउँ भनी जिल्ला सप्तरी गा.वि.स. [illegible] वार्ड नं.९ हाल शम्भुनाथ न.पा. वडा नं. ८ बस्ने बिन्दु ठाकुरको छोरा [illegible] ठाकुर-१, ऐ. बस्ने [illegible] ठाकुरको छोरा [illegible] लाल ठाकुर-१, ऐ. गा.वि.स. [illegible] वार्ड नं. ९ हाल शम्भुनाथ न.पा. वडा नं. १० बस्ने उदित लाल महतोको छोरा राज लाल महतो-१, ऐ. गा.वि.स. [illegible] वार्ड नं. ६ हाल शम्भुनाथ न.पा. वडा नं. ६ बस्ने शिव कुमार सदायको पत्नी ठेबकी देवी सदा-१, ऐ. गा.वि.स. भंगहा वार्ड नं. ३ हाल शम्भुनाथ न.पा. वडा नं. ८ बस्ने अधिक लाल चौधरीको पत्नी शिव दुलारी देवी चौधरी-१ समेत ५ [illegible] शम्भुनाथ न.पा. ७ नं. वडा कार्यालयको संरक्षणमा एउटा [illegible] यस कार्यालयमा द.नं. ६१०१ मिति २०८२/०८/२४ गतेमा माग निवेदन परी हकदावी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्ने मिति २०८२/०९/२१ मा आदेश भए बमोजिम यो ३५ दिने हकदावी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। तपसिलमा उल्लेखित जग्गा निवेदकहरू [illegible] अरु कसैको हक लाग्ने भए वा निवेदकको नाममा छुट जग्गा दर्ता नामसारी गर्दा कसैको हक जानेछ वा अन्य कुनै व्यक्ति विशेष वा नेपाल सरकार, सार्वजनिक, सामुदायिक, डगर, बाटो, ऐलानी, प्रति, गौचर, सम्मानघाट, पैनी, पोखरी, पार्क, हाट,मेला लाग्ने ठाँउ वा सरकारी जग्गा भए/ नभएको सम्बन्धमा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्रमा प्रमाण सहित यस कार्यालयमा आई उजुरी गर्नुहोला। म्यादभित्र कसैको हकदावी उजुरी नपर्न आएमा निवेदकहरूको माग दावी बमोजिम छुट जग्गा दर्ता नामसारी गर्ने तर्फ कानून बमोजिम कारबाही गरिनेछ। यस सम्बन्धमा पछि कुनै पनि उजुरी दावी नलाग्ने व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराईन्छ।

तपसिल

साविक कि.नं.	साविक दर्तावाला	गा.वि.स.	वार्ड नं.	हालको कि.नं.	क्षेत्रफल	हालको दर्तावाला	कैफियत -
२२९	रामलाल माही	भंगहा	६	१९	०-१४-८ मध्ये पश्चिम [illegible] ०-१-१८	[illegible] ठाकुर, [illegible] ठाकुर, [illegible] सदा, शिव दुलारी देवी चौधरी, [illegible] महतो, शम्भुनाथ न.पा. ७ नं. वडा कार्यालय	[illegible]

विश्व समाचार

अन्तर्राष्ट्रिय तेल बजारमा गिरावट, विश्वव्यापी लगानीकर्तामा अनिश्चितता

वासिङटन, ७ माघ (रासस/एपी)।

एशियाली शेयर बजारमा बुधबार प्रायः गिरावट देखिएको छ। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले ग्रिनल्याण्डसँग सम्बन्धित शुल्क वृद्धि गर्ने धम्की दिएपछि लगानीकर्तामा निराशा छाएको छ। टोकियोको निक्की २२५ सूची ०.७ प्रतिशतले घटेको छ। दक्षिण कोरियाको कोस्पी ०.५ प्रतिशतले घटेको छ भने हङकङको हाङ सेङग ०.२ प्रतिशतले घटेको छ। शाङ्घाई सूची भने ०.२ प्रतिशतले बढेको छ। सुनको मूल्य पहिलो पटक प्रति तोलामा चार हजार ८०० डलर नाघेको छ। लगानीकर्ताले अनिश्चित समयमा सुरक्षित सम्पत्तिमा पैसा लगाउने प्रवृत्ति देखाएका छन्।

मङ्गलबार वाँल स्ट्रिटमा ठूला गिरावट आएपछि बुधबार अमेरिकी शेयर भविष्यका मूल्यहरू केही बढेका छन्। एस एण्ड पी ५०० को भविष्य मूल्य ०.३ प्रतिशतले बढेको छ भने डाउ जोन्स औद्योगिक सूची ०.२ प्रतिशतले बढेको छ। मङ्गलबार एस एण्ड पी ५०० २.१ प्रतिशतले घटेर ६ हजार ७९६.८६ मा पुगेको थियो। एनभिडिया कम्पनीको शेयर ४.४ प्रतिशतले घटेको छ। एप्पल ३.५ प्रतिशतले घटेको छ। खुद्रा बिक्रेता, बैङ्क र औद्योगिक कम्पनीहरू पनि घाटामा रहेका छन्। जेपीमोर्गन चेइस ३.१ प्रतिशत र क्याटरपिलर २.५ प्रतिशतले घटेको छ।

अमेरिकी फेडरल रिजर्भले अर्को हप्तामा आफ्नो नीतिगत बैठक गर्ने तय गरेको छ। बजारले अनुमान प्रमुख ब्याजदरमा कुनै परिवर्तन नहुने लगाएको छ। जापानको केन्द्रीय बैङ्कले शुक्रबार आफ्नो पहिलो मौद्रिक नीतिगत बैठक सम्पन्न गर्नेछ। तेल बजारमा अमेरिकी क्रूड तेल प्रति ब्यारेल ५६ सेन्टले घटेर ५९.८० डलरमा पुगेको छ। ब्रेन्ट क्रूड तेल ७० सेन्टले घटेर ६४.२२ डलर प्रति ब्यारेलमा कारोबार भइरहेको छ। विदेशी मुद्रा बजारमा अमेरिकी डलर जापानी येनको सापेक्ष १५८.०८ मा आएको छ भने युरो स्थिर रहि १.१७१९ डलरमा कारोबार भइरहेको छ।

उत्पादन बढाउँदै पानी खपत घटाउने चीनको दीर्घकालीन योजना

बेइजिङ, ७ माघ (रासस/सिन्ह्वा)।

चीनले सन् २०३० सम्ममा आर्थिक उत्पादनसँग सम्बन्धित पानीको खपत उल्लेखनीय रूपमा घटाउने लक्ष्य तय गरेको छ। जलस्रोत मन्त्रालयअन्तर्गतको राष्ट्रिय जल संरक्षण कार्यालयका अनुसार कुल गार्हस्थ उत्पादनको प्रत्येक दश हजार युआन तथा औद्योगिक उत्पादनको प्रत्येक दश हजार युआनमा प्रयोग हुने पानीको मात्रा सन् २०२५ को स्तरको तुलनामा दश प्रतिशतभन्दा बढीले घटाइनेछ। मन्त्रालयका एक वरिष्ठ अधिकारीका अनुसार पन्ध्रौं पञ्चवर्षीय योजना अवधि, अर्थात् सन् २०२६ देखि सन् २०३० सम्म, चीनको जल नीति उच्च गुणस्तरीय जल संरचना विकास र राष्ट्रिय जल सुरक्षालाई केन्द्रमा राखेर कार्यान्वयन गरिनेछ। यस अवधिमा पानी बचतसम्बन्धी कानुनी, संस्थागत र नीतिगत व्यवस्थालाई कडाइका साथ लागू गरिनेछ, ताकि सीमित जलस्रोतको प्रभावकारी र दिगो उपयोग सुनिश्चित गर्न सकियोस्।

सन् २०३० को अन्त्यसम्म हासिल गर्नुपर्ने प्रमुख लक्ष्यहरूमध्ये कृषि क्षेत्रमा सिँचाइका लागि प्रयोग हुने पानीको प्रभावकारी उपयोग गुणाङ्क शून्य दशमलव ६ भन्दा माथि पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ। यसले कम पानी प्रयोग गरी उत्पादन वृद्धि गर्न मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। साथै, पानी बचतसँग सम्बन्धित उद्योगको समग्र आकार बाह्र खर्ब युआनभन्दा बढी विस्तार गर्ने योजना पनि अघि सारिएको छ।

त्यसैगरी, परम्परागत स्रोतबाहेकका वैकल्पिक पानी स्रोतहरूको प्रयोग बढाइनेछ। यस्ता स्रोतको वार्षिक उपयोग मात्रा तीस अर्ब घन मिटरभन्दा बढी पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ। पानीको अभाव भएका वा अत्यधिक उपयोग भएका क्षेत्रहरूमा पुनःप्रयोग गरिएको पानीको प्रयोग दर तीस प्रतिशतभन्दा बढी बनाइनेछ। उपत्यकाबाट निस्कने पानीको उपयोगलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ। यस क्षेत्रका खानी पानीको उपयोग दर सत्तरी प्रतिशतभन्दा बढी पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ, जसले नदी प्रणालीमाथिको दबाब कम गर्न सहयोग पुऱ्याउने विश्वास गरिएको छ। सन् २०२६ मा केन्द्रदेखि स्थानीय तहसम्मका सबै जल संरचना निकायहरूले जलस्रोत व्यवस्थापनलाई थप सुदृढ बनाउनेछन्। पानी संरक्षण प्रणाली सुधार गर्ने, पानी बचतसम्बन्धी सामाजिक चेतना बढाउने तथा आधुनिक पानी बचत औद्योगिक प्रणालीको विकासलाई तीव्रता दिने कार्य गरिनेछ। यी सबै प्रयासले पन्ध्रौं पञ्चवर्षीय योजना अवधिभर चीनमा दिगो जल संरक्षणका लागि मजबुत आधार तयार गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

संयुक्त राष्ट्र र ट्रम्पको शान्ति बोर्ड : विश्व राजनीतिमा नयाँ मोड

वासिङटन, ७ माघ (रासस/एपी/सिन्ह्वा)।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले संयुक्त राष्ट्र सङ्घ (यूएन) विश्व शान्ति र सुरक्षा कायम राख्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलिरहेको भन्दै यसलाई जारी राख्नुपर्ने बताउनुभएको छ। तर उहाँले भन्नुभयो,"उहाँले प्रस्ताव गरेको 'शान्ति बोर्ड' भविष्यमा यस संस्थाको भूमिका प्रतिस्थापन गर्न सक्ने सम्भावना छ।" ट्रम्पले ह्वाइट हाउसमा आयोजित प्रेस सम्मेलनमा राष्ट्र सङ्घ युद्ध रोक्न पर्याप्त प्रभावकारी नभएको बताउनुभयो। "राष्ट्र सङ्घको क्षमता ठूलो भएकाले यसको अस्तित्व कायम रहन जरुरी छ। शान्ति बोर्डले विश्वभरका युद्ध र द्वन्द्व समाधानमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्य राखेछ।"

शान्ति बोर्ड अमेरिकी सरकारले तयार गरेको २० बुँदे शान्ति योजनाको हिस्सा हो। यसले इजरायल र प्यालेस्टाइनबीच शान्ति स्थापना र गाजा पट्टीको पुनर्निर्माणमा सहयोग गर्ने लक्ष्य राख्छ। तथापि, बोर्डले विश्वभरका द्वन्द्व समाधानमा सहयोग पुऱ्याउने व्यापक योजना प्रस्तुत गरेको छ। कूटनीतिज्ञहरूले यसलाई 'ट्रम्प संस्करणको संयुक्त राष्ट्र' भन्दै आलोचना गरेका छन्। उहाँहरूको भनाइ अनुसार, यदि योजना कार्यान्वयन भयो भने यसले राष्ट्र सङ्घको भूमिका कमजोर बनाउन सक्छ। राष्ट्र सङ्घ महासचिव एन्तोनियो गुटेरेसका उप प्रवक्ताले सदस्य राष्ट्रहरू विभिन्न समूहमा स्वतन्त्र रूपमा मिलेर काम गर्न स्वतन्त्र रहेको बताउनुभएको छ।

पिएम कपमा डाक्नेश्वरी बिजयी

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ७ माघ ।

राजबिराजमा संचालित प्रधानमन्त्री कप जिल्ला स्तरिय छनोट क्रिकेट प्रतियोगितामा डाक्नेश्वरी क्रिकेट टिमले छिन्नमस्तालाई हराउँदै बिजयी भएको छ ।

स्थानिय पविमाबिको खेल मैदानमा बुधबार सम्पन्न खेलमा टस जितेर डाक्नेश्वरी टिमले ४० ओभर ५ बलमा २ सय ३१ रनको योगफल खडा गरेको थियो । जसमा मन्नु दास ६३, सचिन मुखिया ४५ तथा शिव दासले नटआउट १६ रन बनाएका थिए । बलिङमा छिन्नमस्ताका कर्ण बहादुर बिक ४, बिबेक कुमार यादब ३ र रमानन्द मुखियाले २ बिकेट लिएका थिए ।

प्रतिउत्तरमा छिन्नमस्ताले २ सय ३२ रनको लक्ष्य पछ्याउने क्रममा २० ओभर ५ बलमा सबै बिकेट गुमाई ७१ रन मात्र बनाउन सकेको थियो । जसमा अभिषेक यादबले १५ तथा अजय यादबले १२ रन बनाएका थिए । बलिङमा डाक्नेश्वरीका सुमन चौधरीले ५, शिव दास ३ तथा रोविन सिंहले १ बिकेट लिएका थिए ।

करिब साढे नौ खर्बको वस्तु आयात हुँदा डेढ खर्बको निर्यात

काठमाडौँ, ७ माघ (रासस) ।

चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को अर्धवार्षिक समीक्षा अवधिसम्ममा नेपालले कूल रु १० खर्ब ८१ अर्ब चार करोड बराबरको वैदेशिक व्यापार गर्दा रु सात खर्ब ९७ अर्ब ४८ लाख बराबरको घाटा व्यहोरेको छ ।

भन्सार विभागले बुधबार सार्वजनिक गरेको गत पुस मसान्तसम्मको वैदेशिक व्यापारको तथ्याङ्कअनुसार गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा यसवर्ष कूल वैदेशिक व्यापार १७ दशमलव ३६ र व्यापार घाटा १० दशमलव १५ प्रतिशतले बढेको छ ।

गत पुस मसान्तसम्ममा कूल रु नौ खर्ब ३९ अर्ब दुई करोड २८ लाखको वस्तु आयात हुँदा रु एक खर्ब ४२ अर्ब एक करोड ८० लाख बराबरको मात्रै निर्यात भएको विभागले जनाएको छ । कूल वैदेशिक व्यापारमा आयातको हिस्सा ८६ दशमलव ८६ र निर्यातको हिस्सा १३ दशमलव १४ प्रतिशत छ ।

वैदेशिक व्यापारमा नेपालको सबैभन्दा ठूलो साझेदारका रूपमा रहेको भारतसँग पछिल्लो छ महिनामा रु पाँच खर्ब ३२ अर्ब ४५ करोड ६७ लाख बराबरको वस्तु आयात भएको छ भने रु एक खर्ब १५ अर्ब ७४ करोड ३६ लाखको निर्यात भएको छ । यो अवधिमा भारतसँगको व्यापार घाटा मात्र रु चार खर्ब १६ अर्ब ७१ करोड ३० लाख रहेको छ ।

अर्को छिमेकी मुलुक चीनसँगको पछिल्लो छ महिनाको व्यापार घाटा रु एक खर्ब ९५ अर्ब ३६ करोड ८४ लाख छ । चीनबाट रु एक खर्ब ९६ अर्ब ९४ लाख बराबरको वस्तु आयात हुँदा रु ६४ करोड नौ लाख बराबरको मात्र निर्यात भएको विभागले जनाएको छ ।

नेपालको व्यापार घाटा बढी रहेका मुलुकहरूमा अर्जेन्टिना, संयुक्त अरब इमिरेट्स, इन्डोनेसिया, थाइल्याण्डलगायत छन् । त्यस्तै, व्यापार नाफा रहेका मुलुकको शीर्ष स्थानमा डेनमार्क छ । पछिल्लो छ महिनामा नेपालले डेनमार्कसँग रु नौ करोड १५ लाखको आयात र रु ५१ करोड दुई लाखको निर्यात गर्दा रु ४१ करोड ८६ लाख व्यापार नाफा देखिन्छ । रोमानिया, स्वीडेन, इराक, नर्वेलगायत मुलुकसँग नेपालको नाफा छ ।

यो अवधिमा पेट्रोलियम पदार्थको आयात सबैभन्दा उच्च छ । चालु आवको पुस मसान्तसम्ममा रु ५८ अर्ब २७ करोड ९२ लाख ७६ हजारको डिजेल, रु ३३ अर्ब सात करोड २१ लाख ६८ हजार बराबरको पेट्रोल र रु २७ अर्ब चार करोड २० लाख २६ हजार बराबरको खाना पकाउने ग्यास आयात भएको छ ।

त्यसैगरी यो अवधिमा रु २३ अर्ब २९ करोड ८३ लाख २२ हजारको स्मार्टफोन, रु ५७ अर्ब ४३ करोड ६२ लाख २० हजार बराबरको अप्रशोधित सोयाविन तेल, रु १४ अर्ब चार करोड ९३ लाख बराबरको फलामजन्य वस्तु आयात भएको छ । वस्तु आयातबाट सङ्कलिन यो अवधिको भन्सार राजस्व रु दुई खर्ब ३८ अर्ब ५३ करोड ५४ लाख १३ हजार बराबर छ ।

त्यस्तै, नेपालले बढी निर्यात गरेका वस्तुमा सोयाविन तेल मात्रै रु ५६ अर्ब आठ करोड २४ लाख २६ हजार रहेको छ भने रु सात अर्ब १९ करोड ९५ लाखको अलैंची, रु चार अर्ब ७८ करोड ४४ लाखको सूर्यमुखी तेल, रु तीन अर्ब ११ करोडको कार्पेटलगायत छन् ।

निर्वाचनसँग सम्बन्धित 'माईअभियान' प्लेटफर्म सार्वजनिक

काठमाडौँ, ७ माघ (रासस) ।

निर्वाचन प्रणालीलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै चुनावी अभियानलाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ 'माईअभियान' नामक डिजिटल प्लेटफर्म सार्वजनिक भएको ।

www.myabhiyan.com नामक प्लेटफर्ममार्फत उम्मेदवारका लागि मतदाता बुझाइ, डिजिटल सञ्चार, सामाजिक सञ्जाल पोष्टिङ, मतदाता विश्लेषण, एआई सहायता सन्देशलगायतका सुविधालाई एउटै प्रणालीमा समावेश गरी निर्वाचन अभियान व्यवस्थापनलाई पूर्ण रुपमा डिजिटलाइजेसन गर्न सकिने छ ।

'एकाई बेरी टेक्नोलोजी प्रालि'ले तयार गरेको सो प्लेटफर्मले निर्वाचन क्षेत्रको जनसाङ्ख्यिकी र अघिल्ला चुनावी नतिजाहरूको गहिरो विश्लेषण गर्ने, मतदाताको राजनीतिक झुकावका आधारमा वर्गीकरण गर्ने, दोधारमा रहेका मतदातालाई समर्थकका रुपमा बदल्न वातावरण सिर्जना गर्ने र वडा तह तथा मतदान केन्द्रसम्मको जानकारीलाई 'डेटा'मा आधारित भई व्यवस्थित गर्न सहयोग पुऱ्याउने स्पष्ट गरेको छ ।

सो कम्पनीका प्रबन्ध निर्देशक प्रशान्त कार्कीका अनुसार निर्वाचनमा भाग लिने उम्मेदवारका लागि आवश्यक सबै रणनीतिक सुविधाहरूलाई एउटै छातामुनि समेटेकाले उम्मेदवारले आफ्ना कार्यकर्ता र स्वयम्सेवकहरूलाई डिजिटल माध्यमबाटै जिम्मेवारी सुम्पिन र उनीहरूको कार्यप्रगतिको प्रत्यक्ष निगरानी गर्न 'माईअभियान' प्लेटफर्म उपयोगी माध्यम हुनेछ ।

कम्पनीले एआई प्रविधिमा आधारित स्मार्ट प्लेटफर्ममार्फत आसन्न निर्वाचनमा भाग लिने उम्मेदवारको चुनावी अभियानलाई सहज, व्यवस्थित,परिणाममुखी बनाउने सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छ ।

प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा ३ हजार ४ सय ८६ जनाको उम्मेदवारी मनोनयन

काठमाडौँ, ७ माघ (रासस) ।

निर्वाचन आयोगको पछिल्लो विवरणअनुसार आगामी फागुनमा हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा पहिलो हुने निर्वाचित हुने (प्रत्यक्ष) निर्वाचन प्रणालीतर्फ देशका १६५ निर्वाचन क्षेत्रमा तीन हजार ४८६ जनाको उम्मेदवारी दर्ता भएको छ । केही क्षेत्रमा एकै पार्टीबाट दुई उम्मेदवारीसमेत परेको स्थितिमा रुजु गर्दा प्रारम्भिक सूचीमा सामान्य परिवर्तन आएको हो ।

यही माघ ६ गते देशभर एकैपटक मनोनयनपत्र दर्ता सम्पन्न भएको थियो । कूल तीन हजार ४८६ उम्मेदवारीमध्ये पुरुष तीन हजार ८९, महिला ३९६ र तेस्रो लिङ्गी एक जना रहेका छन् । दर्ता भएका उम्मेदवारका बारेमा बुधबार योग्यतासम्बन्धी प्रश्न भएमा उजुरी दिन सकिने आयोगले जनाएको छ ।

निर्वाचन आयोगमा 'कल सेन्टर' सञ्चालन

काठमाडौँ, ७ माघ (रासस) ।

आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनलाई केन्द्रित गरेर निर्वाचन आयोगले विगतमा जस्तै यस पटक पनि 'कल सेन्टर' स्थापना गरेको छ ।

आयोगको कार्यालय, कान्तिपथमा सञ्चालित कल सेन्टरबाट निर्वाचनसँग सम्बन्धित मतदाता, नागरिक र सरोकार भएकाको जिज्ञासा सुनुवाइ गरिने आयोगका प्रवक्ता नारायणप्रसाद भट्टराईले जानकारी दिनुभयो ।

छ वटा डेस्क रहेको उक्त केन्द्र बिहान ९:०० बजेदेखि साँझ ६:०० बजेसम्म सञ्चालन हुनेछ । यसमा निःशुल्क टोल-फ्री नम्बर ११०२ मा फोन गरेर मतदाता, नागरिक र सरोकार भएकाले जिज्ञासा राख्न सक्नेछन् ।

यसमा एकै पटक १५ जनासम्मले फोन गर्दा कल होल्डमा नपर्ने व्यवस्था गरिएको आयोगले जनाएको छ ।

मोरङमा १ सय १८ को उम्मेदवारी

मोरङ, ७ माघ (रासस)।

आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागी मोरङमा ६ निर्वाचन क्षेत्रमा ११८ उम्मेदवारले मङ्गलबार मनोनयन दर्ता गराएका छन् ।

जिल्ला निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयका अनुसार मोरङ क्षेत्र नम्बर १ मा १८ जना, क्षेत्र नम्बर २ मा १७, क्षेत्र नम्बर ३ मा २१, क्षेत्र नम्बर ४ मा २१, क्षेत्र नम्बर ५ मा २२ तथा क्षेत्र नम्बर ६ मा २० जनाको उम्मेदवारी परेको छ ।

मोरङ क्षेत्र नम्बर १ मा १८ जना उम्मेदवारले आफ्नो मनोनयन पत्र दर्ता गराउनुभएको हो । उर्लाबारीस्थित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा पुगेर प्रमुख राजनीतिक दलका उम्मेदवार र स्वतन्त्र उम्मेदवारहरुले मनोनयन पत्र दर्ता गराउनुभएको हो । नेपाली कांग्रेसबाट खड्गबहादुर फागु, नेकपा एमालेबाट घनश्याम खतिवडा, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट कुलप्रसाद साम्वा तथा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट यज्ञमणि न्यौपानेले मनोनयन दर्ता गर्नुभएको हो । गत निर्वाचनमा यस क्षेत्रबाट कांग्रेसका डिगबहादुर लिम्बू निर्वाचित हुनुभएको थियो ।

त्यसैगरी मोरङ क्षेत्र नम्बर २ मा १७ जनाको उम्मेदवारी परेको छ । यस क्षेत्रमा नेपाली कांग्रेसबाट डा मिनेन्द्र रिजाल, एमालेबाट दीलिप बगडीया, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट चन्द्रवीर राई र रास्वपाबाट कृष्णकुमार कार्की चुनावी मैदानमा उत्रिनुभएको छ । चार जनाले स्वतन्त्रबाट उम्मेदवारी दिनुभएको छ । गत निर्वाचनमा यस क्षेत्रबाट ऋषिकेश पोखरेल विजयी बन्नुभएको थियो ।

मोरङ क्षेत्र नम्बर ३ मा मंगलबार भएको मनोनयन दर्ताका क्रममा २१ उम्मेदवारले मनोनयन दर्ता गर्नुभएको छ । यसमा १६ दल र पाँच स्वतन्त्र उम्मेदवार रहनुभएको छ । नेकपा एमालेबाट ईरान राई, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट देउमान सम्बाहाम्फे, नेपाली कांग्रेसबाट सुनिलकुमार शर्मा, श्रम संस्कृति पार्टीबाट अमिर मगर, उज्यालो नेपाल पार्टीबाट मित्रसेन योञ्जन, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबाट गणेश कार्की, राप्रपाबाट प्रेमप्रसाद सुवेदी, नेकपा (माओबादी)बाट खडगबहादुर कार्कीलगायतले मनोनयन दर्ता गराउनुभएको छ ।

त्यसैगरी निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ४ मा नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) का अमनलाल मोदी, नेपाली कांग्रेसका गुरुराज घिमिरे, नेकपा (एमाले)का जिवन घिमिरेलगायत २१ उम्मेदवारले उम्मेदवारी दर्ता गराउनुभएको छ ।

मोरङ क्षेत्र नम्बर ५ मा २२ जनाको उम्मेदवारी परेको छ । कांग्रेसबाट फुलकुमार लालवानी, एमालेबाट मनोज अग्रवाल, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट शिवकुमार मण्डल, राष्ट्रिय ऊर्जाशील पार्टीबाट योगेन्द्र मण्डल, रास्वपाबाट आशा झालगायतले उम्मेदवारी दर्ता गराउनुभएको छ ।

यसैगरी मोरङ क्षेत्र नम्बर ६ मा २० जनाको उम्मेदवारी दर्ताभएको छ । कांग्रेसबाट डा शेखर कोइराला, एमालेबाट विनोद ढकाल, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट ओपेन्द्र राय, रास्वपाबाट रुबिना आचार्यलगायत चुनावी प्रतिस्पर्धामा उत्रिनुभएको छ ।

सिरहाका चार निर्वाचन क्षेत्रमा १ सय ३९ जनाको उम्मेदवारी

सिरहा, ७ माघ (रासस) ।

आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि सिरहा जिल्लाका चार निर्वाचन क्षेत्रमा गरी कूल १३९ जनाले उम्मेदवारी दर्ता गराउनुभएको छ । मङ्गलबार निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा पुगेर विभिन्न राजनीतिक दलका ६५ र स्वतन्त्र ७४ उम्मेदवारले मनोनयनपत्र दर्ता गराएका हुन् ।

जिल्ला निर्वाचन अधिकारी राजन श्रीवास्तवका अनुसार, निर्वाचन क्षेत्र नं १ मा १८ स्वतन्त्रसहित ३२, क्षेत्र नं २ मा १५ स्वतन्त्रसहित २९, क्षेत्र नं ३ मा १८ स्वतन्त्रसहित ४१ तथा क्षेत्र नं ४ मा २३ स्वतन्त्रसहित ३७ जनाले उम्मेदवारी दिनुभएको हो ।

क्षेत्र नं १ मा बब्लु गुप्ताले राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) बाट, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट रामचन्द्र यादवलगायतले मनोनयन दर्ता गराउनुभएको छ । क्षेत्र नं ३ मा नेकपा (एमाले)बाट लिलानाथ श्रेष्ठ र नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट विश्वनाथ साहलगायतले उम्मेदवारी दर्ता गराउनुभएको छ । क्षेत्र नं ४ मा जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालबाट राजकिशोर यादव, जनमत पार्टीबाट वीरेन्द्रप्रसाद महतो, नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीबाट अजयशङ्कर नायक, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)बाट धर्मनाथ साह, बहुजनशक्ति पार्टीबाट विश्वेन्द्र पासवानलगायतले उम्मेदवारी गर्दा गराएका छन् जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ ।

डा. चौधरी सरकारी ...

अध्ययन, अनुसन्धान तथा मधेश आन्दोलन र मधेशको अवस्था बारे थुप्रै लेख, रचना र पुस्तक लेखेका डा. चौधरी मुलुकमा भ्रष्टाचार र गलत नेतृत्वलाई विकासको प्रमुख बाधक मान्छन् ।

उक्त अवसरमा पार्टीका जिल्ला संयोजक डा. सुर्य प्रसाद यादव, सह-संयोजक श्रीप्रसाद चौधरी, प्रकाश चन्द्र चौधरी, सत्यनारायण देव, कान्तिदेवी राम, क्षेत्र नं. ३ का उमेदवार परमेश्वरलाल साह र क्षेत्र नं. ४ का उमेदवार बिसोकुमार यादवसहितको उपस्थिति थियो ।

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), **सम्पादक :** अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), **सहसम्पादक :** दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), **लेआउट :** संजय शंखर,
मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५३०७६८ (कार्यालय), **इमेल :** *rajbirajdainik@gmail.com*, **वेवसाइट :** *rajbirajdainik.com.np*